

Aan
de gemeenteraad

Datum 19 december 2023
Zaaknummer 2023-0173491
Betreft Afhandelen toezegging 230516/T1 Actualisatie
Structuurvisie Windenergie

Vergadering van
Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Duurzame Stad
Auteur: Kristie van Damme
E-mail: ka.van.damme@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Deadline
De deadline is 19 december 2023.

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het college heeft op 16 mei 2023 toegezegd voor het einde van het jaar de Structuurvisie Windenergie technisch te herijken. Dat is ook uitgevoerd. We informeren de raad over het proces waarmee we dat naar de raad brengen.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op 16 mei 2023 heeft uw raad de doorstartnotitie Programma Energietransitie vastgesteld. Bij de behandeling is de toezegging gedaan om in het laatste kwartaal van 2023 de huidige Structuurvisie Windenergie te actualiseren. In de beeldvormende sessie van 4 april 2023 die hieraan vooraf ging heeft uw raad ook opgeroepen om het gesprek te voeren over het totaal van de gewenste energiemix van zon en wind. Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken.

Wat is de te delen informatie?

Toekomstbestendig energiesysteem

De energietransitie leidt ertoe dat een steeds groter deel van onze energievoorziening uit elektriciteit bestaat. Duurzame mobiliteit en andere manieren om woningen en kantoren te verwarmen zorgen voor een grotere vraag naar elektriciteit. Daarnaast hebben we de ambitie om zelf duurzame energie op te wekken om duurzaam, betrouwbaar en nabij in de energiebehoefte van inwoners en bedrijven voorzien.

Zoals aangegeven in de Doorstartnotitie Programma Energietransitie is opwek van hernieuwbare energie een belangrijke pijler binnen Klimaatneutraal 2040. Het door uw raad vastgestelde doel van minimaal 0,19 Twh aan hernieuwbare energie in Dordrecht opwekken is onderdeel van de doelen uit de Regionale Energie Strategie (RES). Dit doel betekent niet alleen een versnelling maar ook een uitdaging met de beperkte ruimte die beschikbaar is in Dordrecht. Dat heeft tot nu toe vooral met zonnepanelen invulling gekregen. Om het door u vastgestelde doel te halen en te

zorgen voor toekomstbestendige duurzame energielevering aan bedrijven en inwoners, is er meer nodig dan opwek met zon. Ook extra windenergie is noodzakelijk om de doelen te halen.

Door de toenemende elektrificatie van wonen, vervoer en bedrijvigheid wordt de druk op het stroomnet steeds groter. Ook in Dordrecht staat de capaciteit van het net onder druk. Om de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk te benutten is het van belang om de opwek en het verbruik van elektriciteit zo te organiseren dat de toelevering naar en levering vanuit het net zo gelijkmatig mogelijk verloopt.

Bij de opwek van energie via wind ontstaan er pieken en dalen. Bij opwek van energie via zon ontstaan die vaak op andere momenten. Beiden zijn daarom nodig in een gezonde energiemix. Door zon en wind te combineren zorgen we voor een gelijkmatiger aanbod van elektriciteit en zorgen we dat ons stroomnet kan blijven leveren aan onze inwoners en bedrijven. Dat vraagt een zorgvuldige invulling van het doel dat uw raad heeft vastgesteld voor duurzame opwek van energie. Waarbij we naast de kwantitatieve doelen ook kijken naar de energiemix en het effect op de continuïteit van stroomlevering.

Om het energiesysteem van de toekomst goed in beeld te krijgen zetten wij in op:

- Fase 1: wat is er mogelijk? Zoekgebieden voor benodigde duurzame opwek:
 - a. voor wind (fase 1a);
 - b. voor zon (fase 1b).
- Fase 2: wat is er haalbaar? Komen tot toekomstbestendige energiemix:
 - a. afstemming van vraag (gebruik) en aanbod (opwek);
 - b. bepalen ideale energiemix Dordrecht in samenwerking met Stedin.
- Fase 3: wat is er wenselijk? Proces van afweging.

Toelichting fasen

Fase 1a

De afgelopen maanden is invulling gegeven aan fase 1a. De bestaande Structuurvisie Windenergie uit 2016 is niet meer voldoende actueel. Er zijn ruimtelijke ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de mogelijkheden voor de ontwikkeling van windenergie. Ook is de huidige visie gebaseerd op verouderde windturbinetypen. Tenslotte hebben we via de regio in de RES 1.0 een bod gedaan voor het realiseren van 0,37 TWh op te wekken duurzame energie, waarvan de raad van Dordrecht zoals eerder benoemd 0,19 TWh als doel heeft gesteld. Actualisatie van de Structuurvisie is nodig om goed te kunnen sturen op de duurzaamheidsdoelstellingen en om eventuele plannen van initiatiefnemers te kunnen toetsen aan actueel ruimtelijk beleid.

Door een adviesbureau is onderzocht waar de opwek van energie via windturbines in Dordrecht ruimtelijk-beleidstechnisch mogelijk is. Hiervoor is een belemmeringenanalyse (ambtelijk) uitgevoerd op basis van de huidige regelgeving en normen die in de nabije toekomst gaan gelden. Deze analyse heeft geresulteerd in een aantal zoekgebieden verspreid over het grondgebied van Dordrecht.

Fase 1b en 2

Aanvullend daarop worden nu in opdracht van het college de zoekgebieden voor grootschaligere opwek met zon in beeld gebracht (fase 1b).

De recente gesprekken met Stedin over het Dordtse energienet vragen om een zorgvuldige inpassing van wind- en zonenergie. In Dordrecht is op dit moment nog maar zeer beperkt sprake van netcongestie. Het realiseren van grootschalige energieopwek kan netcongestie veroorzaken, met gevolgen voor bedrijven en inwoners. Daarom willen wij de haalbaarheid van de zoekgebieden voor zon en wind en de benodigde energiemix tussen zon en wind met Stedin afstemmen. Zo kunnen we gevolg geven aan uw oproep om het met elkaar over de gewenste energiemix te hebben.

Of er ook daadwerkelijk potentie is voor windenergie in deze gebieden wordt daarmee, naast de technische herijking, nog verder en breder onderzocht. In de totale energiemix, maar ook op technische maakbaarheid, financiële haalbaarheid en (landschappelijke) inpassing in relatie tot andere ontwikkelingen.

Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid kunnen wij de uitkomsten van de technische herijking op windenergie op dit moment dan ook nog niet met uw raad delen.

Fase 3

Het zorgvuldig en integraal kijken naar een toekomstbestendig energiesysteem met duurzame opwek vraagt, zeker met de nieuwe ontwikkelingen op het stroomnet, een bredere behandeling door college en raad dan het nu geïsoleerd agenderen van de ruimtelijk-beleidstechnische herijking van de structuurvisie wind. Hiermee doen wij ook recht aan de wens van de raad om tot een goede energiemix te komen.

In de tussentijd werken we wel verder aan de plannen voor zon op dak en zon op land zoals de invulling van het uitwerkingsgebied zon langs de A16.

Wij gaan einde van het eerste kwartaal 2024 samen met uw raad een proces van integrale afweging doorlopen. Daarbij leggen we u de reële mogelijkheden in samenhang met elkaar voor.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

In het eerste kwartaal van 2024 ronden wij fase 2 af. Gelijk hierna gaan wij met uw raad in gesprek over de invulling van de doelstellingen voor duurzame opwek in een goede mix tussen zon en windenergie.

Nadat uw raad besloten heeft over gewenste locaties voor windenergie en de gewenste energiemix krijgen die besluiten een plek in de Omgevingsvisie 2.0.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Niet van toepassing.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Vaststellen van de Regionale Energiestrategie op 22 juni 2021

Vaststellen van de Doorstartnotitie Programma Energietransitie op 16 mei 2023

Structuurvisie Windenergie uit 2016

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester